

RÚSEVNI

Verða lumpað at taka rúsevni

Tað vindur meiri og meiri uppá seg, at fólk siga, at rúsevni verða koyrd í gløsini hjá teimum, uttan at tey vita av tí, sigur Steinbjørn V. Olsen, samarittur hjá Reyða Krossi í Føroyum

Áki Bertholdsen

Tað vindur meiri og meiri upp á seg, at fólk verða lumpað at taka rúsevni.

Tað sigur Steinbjørn V. Olsen, samarittur í Føroyum.

Hann sigur, at eitt fyrbrigdi samarittarnir síggja oftari og oftari, er, at fólk ganga púra í ørviti, men at tey siga, at tey ikki vita av hvørjum.

- Tey siga, at onkur hevur koyrt okkurt í glasið hjá teimum, uttan at tey hava vitað av tí.

Nú eru tað 15 ár síðani at samarittarnir vórðu stovnaðir í Føroyum og Steinbjørn V. Olsen sigur, at arbeiðið er nógv broytt hesi seinastu árin.

- So vítt er veit, vórðu samarittarnir stovnaðir tí at altjóða fótbóltssamgongan, FIFA, broytti reglarnar og

kravdi at samarittar vóru til staðar tá ið landsdystir vóru.

- Okkara upprunaliga arbeiði var sostatt at veita hjálp í sambandi við fótbóltsdystir, sigur hann.

Men síðani er arbeiðsøkið nógv broytt og nú eru fótbóltsdystir tann minsti parturin av arbeiðnum, sigur hann.

Tað, vit mest fáast við í dag, at at vera til hjálpar, tá ið stevnur eru, bæði tónleikastevnur, bátastevnur, bygdarstevnur, ólavsøka og alt møguligt ann, sigur hann.

Á hvørjum ári eru føroyskir samarittar eisini á tónleikastevnuni í Jelling.

- Tað er mest fyri at geva føroysku samarittunum royndir, tí á stevnuni í Jelling hava vit kanska 1500 fólk í viðgerð eitt vikuskiftið, men í Føroyum hava vit kanska 700 um árið í Føroyum.

So hetta er ein venjing, sum kemur rættiliga væl við hjá okkum, sigur hann.

Tilsamans eru eini 35-40 útbúnir samarittar í Føroyum, men teir eru eini 20, sum eru virknir.

- Um summarið, frá apríl til síðst í august, hava vit rættiliga nógv at gera, men um veturin royna vit at halda frí einar trýggjar, fyra mánaðir at løða battariðini aftur.

Alt arbeiði er sjálvboðið og ólönt, men Reyði Krossur fær eitt gjald fyri at vit eru til taks.

Steinbjørn V Olsen veit ikki rættiliga, hvussu tað ber til, at nakar tímir at brúka so nógv orku upp á at vera samarittur, tí tað er rættiliga tíðarkrevjandi.

- Men onkusvegna er hetta nakað, ein fer í blóðið. Vit eru saman við nógvum fólki og vit fola av álvara, at vit gera mun, har vit eru, sigur hann.

Lumpað at taka rúsevni

Tað er ikki yvir at dylja, at tey tiltøkini, har samarittarnir hjálpa til á, eru ofta merkt av rúsi.

Men Steinbjørn V. Olsen

sigur, at eitt fyrbrigdi sum vindur meiri og meiri upp á seg, er, at fólk koma til okkum, ella verða fýrd til okkara, púra í ørviti, uttan at vita hví.

- Teirra forkláring er, at tað er onkur, sum hevur koyrt okkurt rúsandi í glasið hjá teimum, uttan at tey hava vitað av tí.

Samaritturin sigur, at hetta er eitt fyrbrigdi, sum serliga hevur vundið upp á seg hesi seinastu trý, fyra árin.

Hann vísir á, at tað eru ikki bara ungfólk sum siga hetta, men eisini vaksni fólk, sum annars hava tamarhald á, hvussu nógv tey drekka.

Í summum færum verða hesi fólkinu tikin inn til samarittarnar, har tey verða eyggleidd og pulsar og blóðtrýst máld alla tíðina.

- Har eru tey so til tey eru komin so frægt fyri seg aftur, at tey klára seg sjálvi.

Men tey flestu eru kortini so illa fyri, at vit halda at tað er ráðiliga, at tey koma undir læknahond og tá ringja vit eftir sjúkrahali til tey, sigur hann.

- Hetta er eitt keðiligt rák, vit síggja meiri og meiri til, men hetta er sama rákið tey eisini síggja á stevnuni í Jell-

KEÐILIGT RÁK

Hesi síðstu trý fyra árinu hevur eitt keðiligt rák tikið seg upp á stevnum og øðrum stóum tiltøkum, sigur Steinbjørn V. Olsen, samarittur í Havn

ing og aðrastaðni í Danmark.

Hann sigur, at hyggjuráðini eru, at fólk skulu ikki seta gløs og fløskur frá sær uttan at nakar ansar eftir tí, tá ið tey dansa, fara á wc, út at roykja o.s.fr.

Ansa væl eftir hvørjum øðrum

Annars Steinbjørn V. Olsen at tey ungu eru serstakliga røsk at ansa eftir hvørjum øðrum.

- Tey eru røsk at ansa eftir vinfólki, sum fáa ov nógv, og tey eru røsk at ansa eftir, at vinfólk ikki liggja eftir, tá ið farið verður til húsar aftur.

- Hava fólk fingið ov nógv,

er heldur ikki óvanligt, at vinfólkinu koma til okkum við teimum og biðja okkum hava eyguni eftir teimum og siga, at tey koma aftur um trýggjar tímar, tá ið tey eru komin fyri seg aftur.

- So eyggleiða vit tey og vanliga koma vinfólkinu so aftur eftir teimum, sigur Steinbjørn V. Olsen.

Hann sigur, at hóast tey fólkinu, teir eru ímillum, rættiliga ofta eru ávirkað, er tað rættiliga sjáldsamt, at nakar er ólátaður ímóti samarittunum.

- Men hendir tað, senda vit bara boð eftir lögregluni, sigur hann.

Løgreglan fær fáar fráboðanir

Tað er ikki ofta at vit fáa fráboðanir um, at rúsevni eru koyrd í gløs hjá fólki uttan at tey vita av tí, sigur løgreglan

Áki Bertholdsen

- Tað er ikki ofta, at løgreglan fær fráboðan um, at rúsevni verða lumpað niður í fólk.

Tað sigur Mikkjal Thomassen á narkodeildini hjá løgregluni í Føroyum.

Hann sipar til tað, Steinbjørn V. Olsen, samarittur, sigur í aðrari grein her á síðuni um, at tað vindur meiri og meiri upp á seg, at fólk siga, at onkur hevur

koyrt rúsevni í glasið hjá teimum, uttan at tey vita av tí.

Mikkjal Thomassen sigur, at løgreglan hevur nøkur dømi um at slíkir tilburðir verða meldaðir.

Tað hendir seg at vit fáa fráboðanir um slíka framferð, men tað eri ikki ofta, sigur hann.

Hent forkláring

Hann sigur, at hóast fólk siga, at onkur hevur koyrt

rúsevni í glasið hjá teimum, uttan at tey vita av tí, er tað ikki vist at tað passar.

- Tað kann vera ein hent forkláring at hava, tá ið brúk er fyri tí, heldur hann.

Men í teimum færum, har slíkir fráboðanir eru komnar, kann endamálið vera seksuelt sigur løgreglumaðurin.

- Men í onkrum dømi vit hava, var tað rætt og slætt gjørt í berari óreinheit.

Hann sigur, at tað er ikki

sagt, at talan altíð er um rúsevni, tí talan kann eisini vera um heilivág av ymsum slagi.

Hinvegin leggur Mikkjal Thomassen afturat, at eru fólk úti fyri slíkum, vilja tey hjá løgregluni fegin hava tað at vita.

- Í nógvum færum kann finnast fram til hvør kann hava sníkt onkur evni í eitt glas, uttan at tann, sum eigur glasið, veit av tí.

- Nógva staðni eru vevmyndatól, so mangan ber tað til at síggja, hvør tað er um hevur gjørt nakað tilíkt.

- Men annars eiga fólk at brúka vanligt vit og skil, men tað er ikk okkara fatan,

FÁIR TILBURÐIR

- Tað er ikki okkara varhugi, at hetta er ein stórur trupulleiki, sigur Mikkjal Thomassen á narkodeildini hjá løgregluni í Føroyum

at slíkt er nakað ið eigur at ræða fólk frá at fara í býin og fáa sær okkurt at drekka. Var hetta ein stórur trupul-

leiki, hevði løgreglan havt gjørt var við stöðuna, sigur Mikkjal Thomassen.